

TUUSULA

Hyvinvointialue - yhdyspinnat

Heidi Hagman

kehittämispäällikkö

VATEn toiminta-aikana priorisoidut yhdyspinnat

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteen uudistaminen (alueellinen ryhmä, kunta-hyvinvointialue-järjestöt-yhdyspinta, HUS-rooli v.2022/järjestämissopimuksessa)
- Tietopohjan integraatiot (kunta, hyvinvointialue, HUS)
- Pilotointisuunnitelma (tietovirrat, palvelupolut)

Palvelut (asukaslähtöisyys, priorisointi)

- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen asukaslähtöinen yhdyspinta
- Työikäisten palvelujen asukaslähtöinen yhdyspinta
- Ikääntyneiden palvelujen asukaslähtöinen yhdyspinta

Osallistuminen ja vaikuttaminen

- Osallisuussuunnitelma (Keusoten Osallisuusohjelma taustalla)
- Alueellisten neuvostojen perustaminen (aluehallitus nimeää)
- Asukasosallisuuden ylläpito ja vahvistaminen, Asukaskehittäjät, Asukasraati

Omaehtoinen asuminen ja turvalliset asuinympäristöt

- Strategisen ja taktisen tason yhteistyö omaehtoisen asumisen lisäämiseksi ja turvallisten asuinympäristöjen kehittämiseksi
- Esim. Senioriasuminen, nuorten asuminen, turvalliset asuinympäristöt
- Palo- ja pelastusturvallisuus
- Kuntien kasvusuunnat

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan sote

Keski-Uudenmaan sote näkymä Kistima-Kanhemmi-Örmälä

Rajapinnan/yhdyspinnan määrittelyä

1. Yhdyspinnassa korostuu verkostojenjohtaminen, palveluprosessien toimivuus ja vaikuttavuus

**Yhdyspinta-
tarkastelu**

2. Yhdyspinnassa tehtävien yhteensovittamisen keinoina ovat yhteiset tavoitteet, rakenteet, vuoropuhelu ja sopiminen

3. Yhdyspinnan riskejä ovat toiminnallisten aukkojen, päällekkäisyyksien syntyminen ja osaoptimointi

Kuva 4: Yhdyspinnoilla korostuvat tekijät.

Keusoten asiakkuudet
(hyte on osa kaikkia palveluprosesseja)

Yhdyspinnalla asukkaiden
segmentti, jonka hyvinvoinnissa
ja/tai terveydessä kohdennetun
tuen tarvetta

Kunnan hyvinvoinnin ja
terveyden edistämisen
asiakkuudet

Oikea-aikainen tarpeen mukainen tuki hyvinvointiin, terveyteen ja toimintakykyyn

Arjen työntekijöiden yhdyspinta

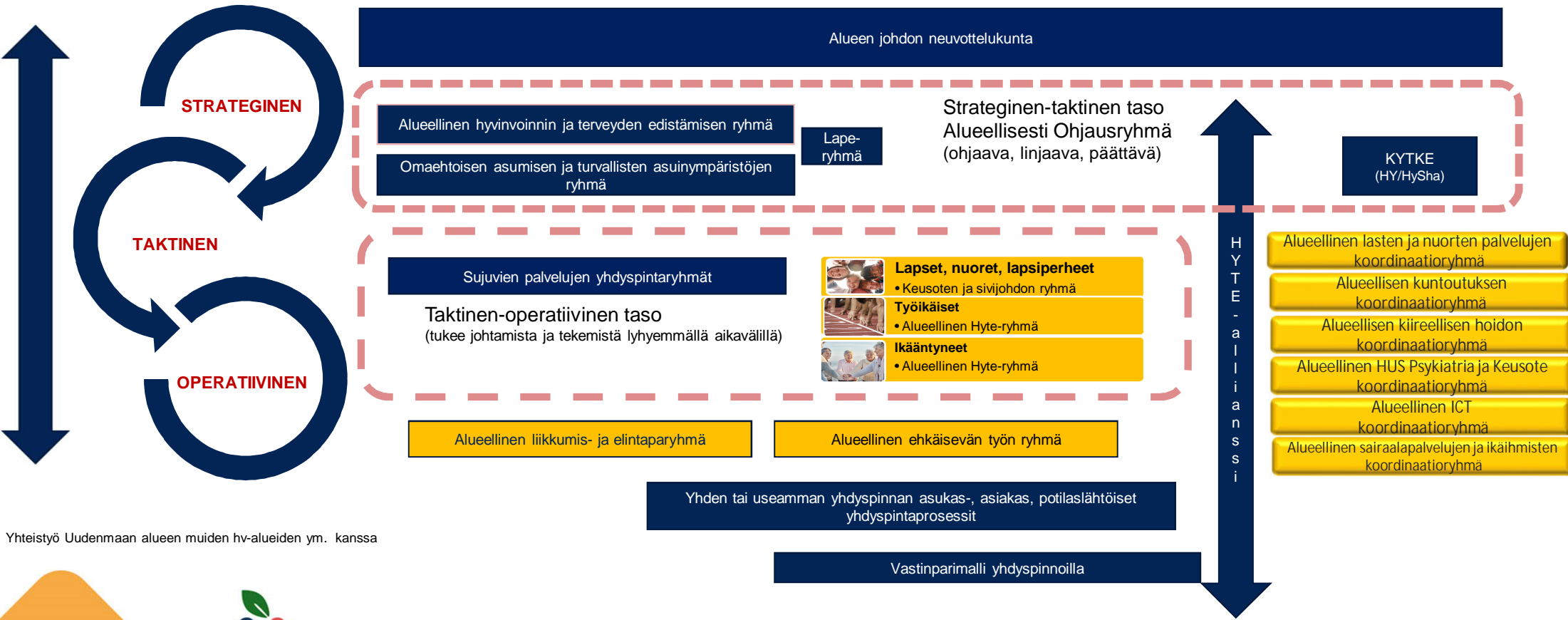
Kunnan ja
hyvinvointialueen
palveluita sovitetaan
yhteen
asukaslähtöisesti
tarpeita ennakoiden ja
tunnistaen, hyödyntäen
koko palvelujen
verkostoa.

Hyte-allianssin rooli tärkeä

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Yhdyspintojen organisaatio Keski-Uudenmaan alueella

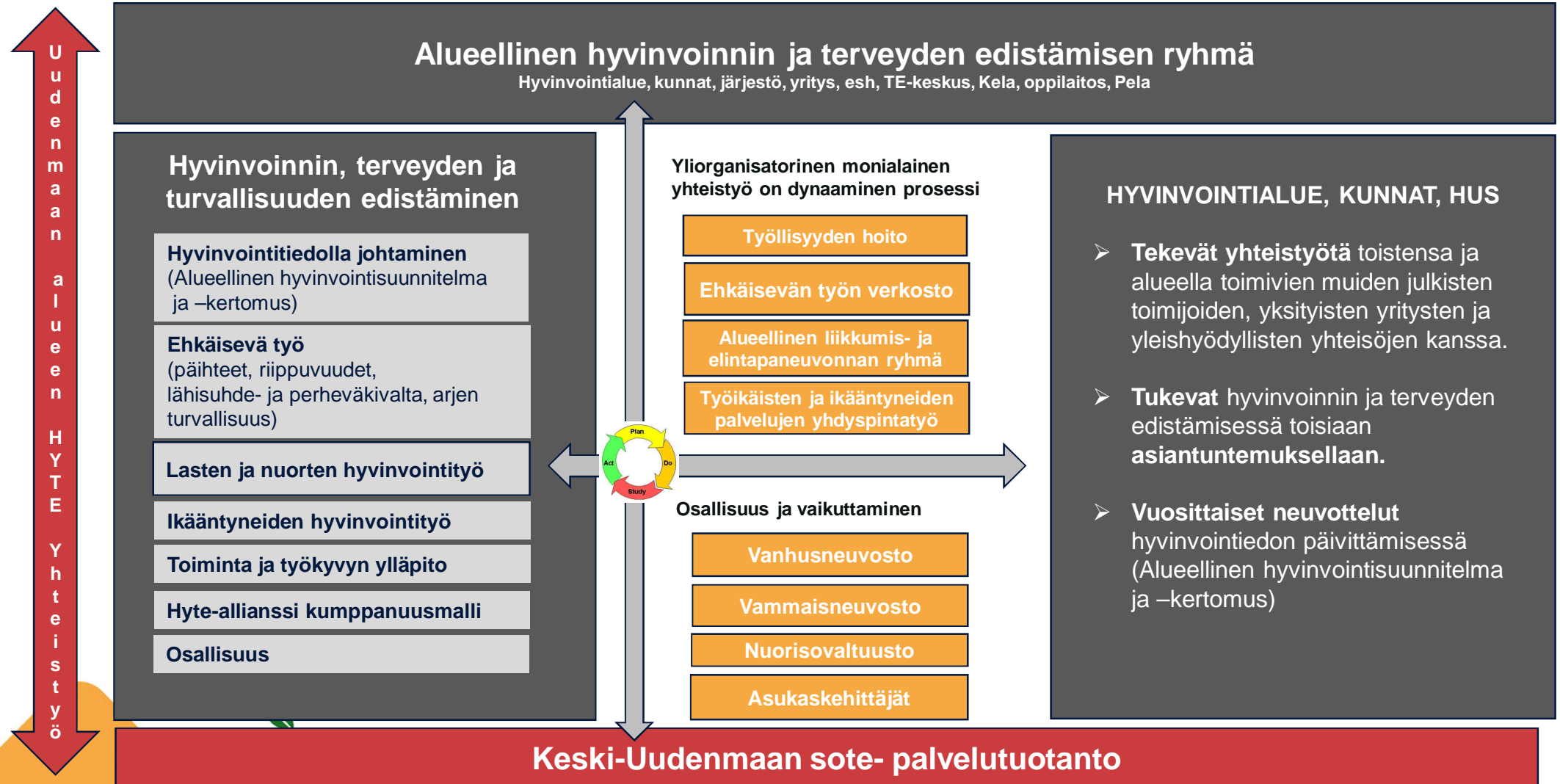

Yhteistyö Uudenmaan alueen muiden hv-alueiden ym. kanssa

Vaikuttaminen ja osallisuus; vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto, asukaskehittäjät(ts.raati), asiakasraati

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä – tiedolla johtaminen

Alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmän tehtäviä

- alueen väestön hyvinvoinnin ja terveyden sekä arjen turvallisuuden tilan, rakenteiden ja toimenpiteiden seuranta, ennakointi, koordinaatio ja kehittäminen
- Toimii alueellisena hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä arjen turvallisuuden yhteistyöverkoston rakentaen yhteistä ymmärrystä alueellisesta hyvinvointityöstä ja sen merkityksestä
- Käydä ja edistää hyvinvointiverkoston toimijoiden välistä vuoropuhelua, luottamusta, yhteistoimintaa ja synergiaa
- vastaa alueellisen hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen laadinnan monialaisuudesta, ohjelman seuranta, arviointi ja viestintä (ml. Osallisuusohjelma)
- Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (Lape-ryhmän tehtävä myös), vammaisten hyvinvointisuunnitelman, ehkäisevän päihdetyön sekä lähisuhde- ja perheväkivallan suunnitelmien seuranta, arviointi ja viestintä
- Palvelujen asukaslähtöisten sujuvien yhdyspintojen varmistaminen työikäisten ja ikääntyneiden kohdalla (vaikutusten ennakoarviointi, seuranta, ennakointi, koordinointi)
- varmistaa, että hyvinvointi kytkeytyy alueellisen strategian ja talouden suunnitteluun, toteutukseen ja seurantaan

Hyvinvointialueen lape-ryhmä

- Kokoa alueellisesti laajan asiantuntijajoukon hyvinvointialueen, kuntien sivistys- ja hyvinvointijohdon, järjestöjen, seurakuntien ja muita toimijoita rakentamaan yhteistä ymmärrystä alueellisesta lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä palveluista sekä niiden merkityksestä
- Valmistelee ja yhteensovittaa hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintaan liittyviä asioita. Ohjaavina periaatteina ovat lapsen ja nuoren oikeudet, tiedolla johtaminen ja painopisteen muutos korjaavasta työstä ennaltaehkäisyyn.
- Tukee integraatiota, resurssien optimointia ja edistää kattavaa lapsivaikutusten arviointia.
- Seuraa ja arvioi lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tilaa ja palvelukysyntää.
- Varmistaa riittävät voimavarat ja muut toimintaedellytykset palvelujen järjestämiseksi.
- Käsittelee ja hyväksyy osaltaan keskeiset asiakirjat. Seuraa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman etenemistä, ennakoii, tekee uusia tietoon perustuvia esityksiä toimenpiteiksi.

Omaehtoinen asuminen ja turvalliset asuinympäristöt

- **Strategisen ja taktisen tason yhteistyö** omaehtoisen asumisen lisäämiseksi ja turvallisten asuinympäristöjen kehittämiseksi
- Esim. Ikääntyneiden monimuotoisen ja yhteisöllisen asumisen lisääminen
- Esim. Nuorten itsenäisen asumisen mahdollistaminen
- Kuntien kasvusuunnat
- Palo- ja pelastusturvallisuus
- Yhdyspinnalla on olemassa ikääntyneiden erityisasumisen yhteistyöryhmä, jossa on kuntien ja kuntayhtymän edustajia. Ryhmää hyödynnetään uuden laajennetun työryhmän runkona, kokous 12/21

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan sote Kanta-Häme, Keski-Suomi, Keski-Pirkanmaa, Keski-Satakunta, Keski-Uudenmaan sote

TUUSULA

Hyvinvointialue - osallistuminen,
vaikuttaminen ja
vaikuttamistoimielimet

Osallistuminen ja vaikuttaminen Hyvinvointialueella

- Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan.
- Keskeisimpänä vaikuttamiskeinoja ovat
  - hyvinvointialueen asukkaan äänioikeus aluevaaleissa
  - äänestys-oikeus hyvinvointialueen kansanäänestyksessä.
  - suora aloiteoikeus hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.
- Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista.
- Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:
  - järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja;
  - selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
  - valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin;
  - suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
  - järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun;
  - tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet

- Hyvinvointialueella on kolme erilaista vaikuttamistoimielintä
  - nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä,
  - ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto sekä
  - vammaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto.
- Lapsi- ja perheasiain neuvostoa ei näillä näkymin tulla perustamaan
  - Tuusula esitti neuvoston perustamista, ei saanut muilta kunnilta tukea tähän
- Vaikuttamistoimielimet ovat aluehallituksen asettamia ja sen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.
- Vaikuttamistoimielimet ovat lakisäätteisiä, mutta niillä ei ole päätösvaltaa.

Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet

- Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan
  - suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja
  - vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella
- Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä niin, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.
  - Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelussa ajatus on, että valitaan 2 jäsentä/neuvosto/kunta
  - Mäntsälän ja Tuusulan lape-neuvostojen edustajat jäseneksi perustettavaan Lape-ryhmään. 2 jäsentä/neuvosto/kunta?

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Osallisuus ja vaikuttaminen

”Voin vaikuttaa ja osallistua”

- Keusoten osallisuusohjelmassa (2020-2025) on määritelty mitä osallisuudella tarkoitetaan ja nimetään tavoitteet osallisuuden edistämiseksi.
- Työntekijälle osallisuusohjelma sisältää toimintaohjeita, asiakkaille tietoa osallistumismahdollisuuksista ja päättäjille se on väline osallisuustavoitteiden toteutumisen arviointiin.
- Ohjelman mukaisesti osallisuus on kuulluksi, arvostetuksi ja ymmärretyksi tulemistä. Se on halua ja mahdollisuutta päättää ja vaikuttaa omissa ja yhteisissä asioissa.
- Osallisuussuunnitelma 2022 VATEen ja poliittiseen ohjausryhmään tammikuussa 2022 (erillinen materiaali)
- Alueellisten neuvostojen (vanhus-, vammaisneuvostot, nuorisovaltuusto) nimeäminen huhtikuu/22
- Asukaskehittäjätoiminnan vakiinnuttaminen, asukasraati –kehittäminen maaliskuu/22

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan sote Kanta-Hämeen, Keski-Suomen ja Keski-Örnmälä

Keski-Uudenmaan sote -
kuntayhtymällä on jo hyviksi
todettuja osallistamis- ja
vaikuttamiskeinoja, joita voidaan
hyödyntää myös hyvinvointialueella.
Esim.:

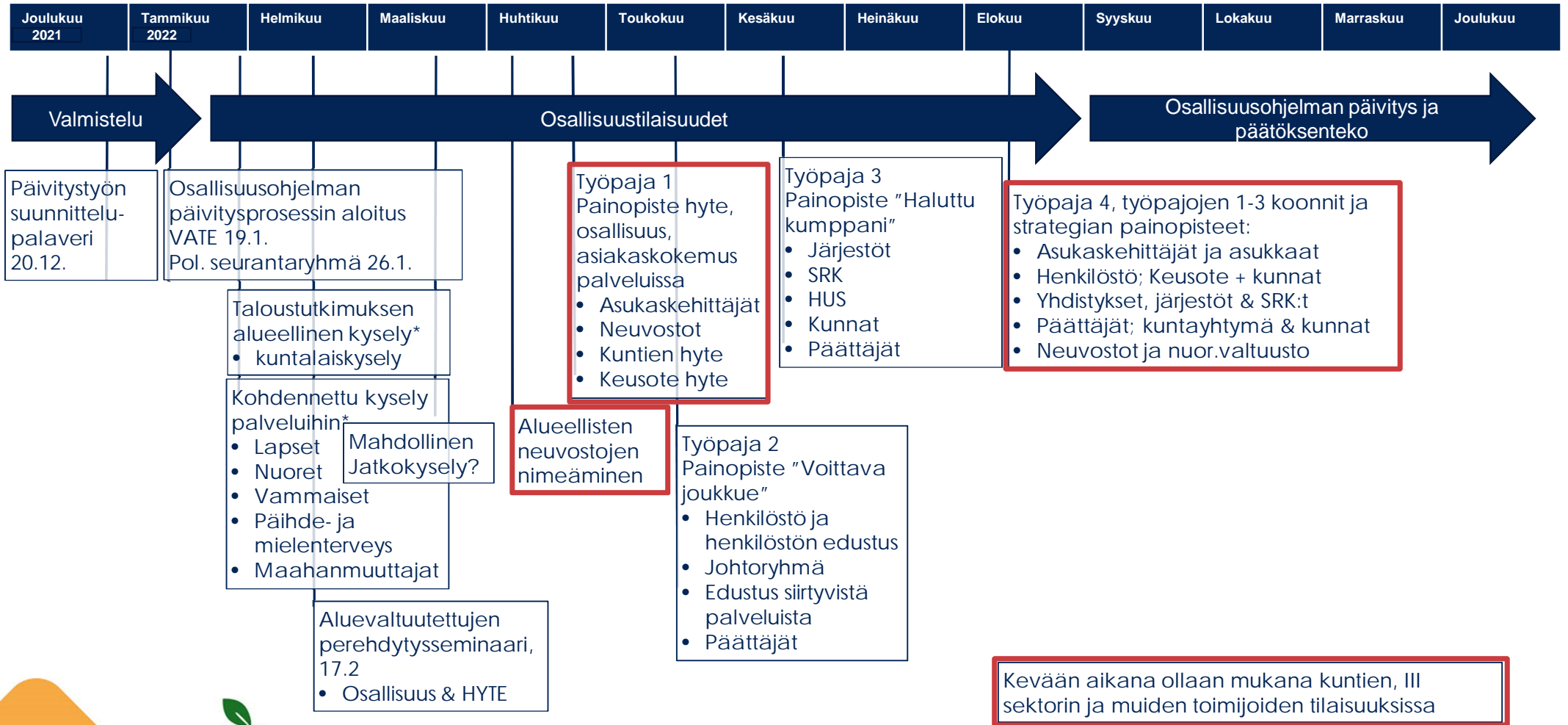
- asiakasraadit
- kokemusasiantuntijat
- asukaskehittäjät
- osallisuusvalmennus
- systemaattinen
asiakaspalautteen kerääminen ja
sen käsittely

Vuoden 2022 aikana panostetaan
asukkaiden kuulemiseen
nimenomaan hyvinvointialueen
valmistelussa. Hyvinvointialueen
valmisteluun osallistumisen sivua
päivitetään lähiaikoina.

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

HYVINVOINTIALUEVALMISTELUUN OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote